

Kotačanje. To je običajna igra za one dječake, koji još ne spadaju u kolo. Oni se sastaju na ulici u nedjelju poslije večernice. Svaki ima u ruci „kluku“, t. j. kvrgast kolac. Naprave veliko kolo, u kojem je jedan od drugoga dosta daleko. Jedan uzme drven kotač, pa ga zatjera u kolo. Svaki udari kotač, kada pokraj njega prolazi, klukom, i potjera dalje. Kotač ne smije izaći iz kola.

¹ Ili već kako bude ime mladenčevo i mladenkino

² Željezo kojim iznose i unose lonce u peć

³ Pred nekoliko godina pohara tuča cijeli kraj oko Vidovca blizu Varaždina, pa seljaci vjerovahu, da im je župnik stvorio tuču; toga radi župnik nije smio duže vrijeme da izlazi iz kuće, bojeći se seljaka. I.M.

⁴ Posve isto pričaju i po Primorju. I.M.

⁵ Ovu je pjesmu naštao Luka Ilić g. 1864. u „Nar. slav. običajima“ na str. 211, a među kajkavce je dospjela iz Slavonije. Pjesama, koje se samo u kolu pjevaju, ima u opće malo, pa se pjevaju obične narodne pjesme, što pokazuju i one te ih priopćuju u ovom zborniku naši suradnici iz Dalmacije i Slavonije. Po Dalmaciji i po hrvatskom Primorju, n. p. u Novom, pjevaju u kolu i Kačićeve pjesme. Već se i po Slavoniji pjevaju u kolu pjesme, ispjevane od obrazovanih ljudi. Tako je prošle godine izdao Josip Lovretić svoje: „Pjesmice za igru u kolu“ (Djakovo 1896), koje su kolale u rukopisu po Slavoniji, te su ih primali kao narodne. I.M.

dr. Rudolf HORVAT

USPOMENE IZ MOJE MLADOSTI

(PRIREĐENI RUKOPIS)

Premda već 52 godine stalno boravim u drugim gradovima, ipak sam duhom svaki dan u Koprivnici, gdje sam se rodio 14. ožujka 1873. Tamo sam sproveo svoje djetinjstvo i jedan dio svoje mladosti; zato mi je Koprivnica najmilija od svih gradova u Hrvatskoj. Odbor za osnutak „Muzeja grada Koprivnice“ zamolio me je, da za prvi broj muzejskoga „Glasnika“ napišem članak pod naslovom: „Uspomene iz moje mladosti“. Odazivajući se toj želji, priopćujem evo nekoliko svojih uspomena.

Pučku sam školu polazio u onoj zgradi, koja je godine 1892, preudešena i dograđena za gradsko poglavarstvo (magistrat). Školska je godina tada počinjala 16. listopada, jer su školski praznici trajali od 15. kolovoza do 15. listopada, da učenici i učenice uzmognu svojim roditeljima pomagati kod berbe kukuruza i vinograda. Tako sam ja 16. listopada 1879. prvi put stupio u školu, gdje mi je učiteljem bio Đuro Ester, poznati hrvatski književnik i rođen Koprivničanac. U drugim su razredima podučavali učitelji Josip Kirar, Mijo Židovec i Franjo Šalamun, koji je podjedno bio ravnatelj pučke škole. Dječaćki su razredi bili u prvom katu, a djevojački u prizemlju školske zgrade.

U prvom je razredu bilo oko 40 dječaka. Polovicu su mojih drugova činili sinovi poljodjelaca iz koprivničkih predgrađa (Banovci, Brežanec, Dubovec, Futakovec, Krupčina, Miklinovec i dr.). Drugu smo polovicu činili sinovi koprivničkih obrtnika, trgovaca i činovnika. Ester nas je naučio čitati, pisati i računati, pa je time postao našim najvećim dobrotvorom iza naših dragih roditelja. Tada je vladalo pravilo da svaki

učitelj svoje učenike vodi 4 godine, pomičući se s njima iz razreda u razred. Tako sam ja imao sreću, da mi je Ester bio učitelj kroz sva 4 razreda pučke škole.

U vjeronauku me je isprvice podučavao onaj isti franjevac o. Kornelije Kopčić, koji me je 14. ožujka 1873. i krstio. Kasnije mi je vjeroučiteljem bio o. Eduard Tota u 3. i 4. razredu. U crkvenom i svjetovnom pjevanju je sve učenike i učenice podučavao gradski kapelnik Tomo Šestak. On me je veoma volio, jer sam imao dobar sluh, a pjevao sam visoki sopran. Sa Šestakom sam ostao u prijateljskoj vezi do njegove smrti.

Živo se sjećam jutro 9. studenoga 1880., kad je žestok potres zadesio velik dio Hrvatske. Potres je golemu štetu nanio crkvama i kućama u Zagrebu i u okolišnim selima, ali se jako osjetio također u Koprivnici. Toranj župne crkve tako se zanijhao, da su zvonovi počeli sami zvoniti "na stranu". Mi smo učenici drugoga razreda već bili sabrani u školskoj sobi, ali obuka još nije počela. Uslijed potresa škripali su prozori, a drmale se klupe, dok je sa stropa padala žbuka. Svi smo od straha pojurili iz razreda na hodnik, gdje smo već našli učenike ostalih razreda. Tamo su nam naši učitelji rekli, da je to "potres", te smo prvi put u životu čuli ovu kobnu riječ. Kako se trešnja zemlje toga dana više puta ponovila, nije se toga dana mogla držati obuka. Mi smo se iz škole vratili k svojim kućama, gdje smo našli uplašene i zabrinute svoje roditelje. Na mnogim zgradama u Koprivnici popucale su od potresa stijene i rasklimali se dimnjaci, a u sobama su popadale slike, čaše i boce; ali velike štete ipak nije bilo u gradu Koprivnici.

Od vjeka se djeca vole igrati, pa se mnogo igralo i u doba moga djetinjstva; samo što su tadašnja djeca bila skromnija, jer nisu imala toliki izbor igračkaka, kako imaju sadašnja djeca. Obično smo se igrali lovače i skrivače, te "gdje se bruse škarice". Za "špekule" se tada još nije znalo u Koprivnici, te smo kod igre mjesto špekula upotrebljavali gumbice. Isto tako nije tada još nitko od nas čuo za nogomet nego smo se loptali, bacajući i hvatajući obične male loptice. Odrasliji su dječaci (iz 3. i 4. razreda) najvoljeli "igrati se junačkoga". Za tu bi igru odabrali zgodno mjesto na tzv. "bašti"; kako su Koprivničanci nazivali nekadašnji "bastion", tj. prošireni ugao nekadašnjeg nasipa (bedema) oko koprivničke tvrđe. U ono su doba još postojala sva četiri takva bastiona, na kojima su bili zemljani postavi za topove. Jedan je takav bastion bio jugozapadno od franjevačkoga samostana, drugi sjeverozapadno od župne crkve, treći jugoistočno od oružarnice a četvrti sjeveroistočno od tadašnje pučke škole, odakle se najljepše vidjela tada još nova zgrada gradske bolnice.

Pripadom spominjem, da su ove "bašte" u ljetno doba služile Koprivničancima kao "izletišta". Mnogi se naime žitelji običavahu u nedjelju poslijepodne "uspeti" na gradski nasip, gdje su proveli svoje slobodno vrijeme u međusobnom razgovoru i u promatranju svojih sinova, koji su se loptom igrali junačkoga. Na bašti kod župne crkve bila je god. 1879. priređena i zabava koprivničkog vatrogasnog društva. Tom su prigodom vatrogasci udesili lov za Hadži Lojom, koji je god. 1878. kod okupacije Bosne i Hercegovine rukovodio ustanak muslimana, radi čega se u Koprivnici mnogo spominjalo njegovo ime.

Pučka je škola u Koprivnici svake godine u mjesecu svibnju priređivala "majalis" za svoje učenike i učenice. Tomu se majalisu radovahu sva djeca i njihovi roditelji, koji su dobrovoljno darivali živežne namirnice, da se priredi obilan objed za sve sudjelovatelje. Na majalisu naime nisu sudjelovali samo učitelji Ester, Kirar, Šalamun i Židovec, te učiteljice Herceg, Herman, Kirar i Lojbl, već također gradonačelnik, podnačelnik i oni gradski zastupnici, koji su bili članovi školskog odbora. Svi su izletnici u jutro prisustvovali školskoj misi, koju je služio vjeroučitelj, a zatim se korporativno pošlo u određenu šumu, gdje će sprovesti čitav dan. Djeca su pod nadzorom svojih učitelja i učiteljica izvodila razne igre, a pod vodstvom svog kapelnika Šestaka pjevala rodoljubne pjesme. Vještiji su dječaci okretali brojne ražnjeve na kojima su vrtjeli odojke i "janičke", da kod objeda posluže kao pečenje. Spretnije su djevojčice prestirale i kitile dugi stol, kod kojega će objedovati učitelji, učiteljice i "gospoda od magistrata". Kraj toga stola bijahu duga teretna kola, na njima dvije bačve, od kojih je veća bila napunjena vodom, a manja vinom. Čitav je dan odjekivala šuma od pjevanja, vike i klicanja razdragane djece, koja su taj majalis provodila u veselju i bezbrižnosti. Majalis se naime držao u srijedu, da se djeca ne moraju učenjem i zadaćama spremati za školu, jer se četvrtak služio kao školski praznik. Pod večer se djeca - iza ugodno sprovedenog dana - korporativno vraćahu u grad, gdje bi svojim roditeljima pričala o radosti i sreći, koju im je pružio majalis.

U Koprivnici je viša pučka (ili građanska) škola otvorena 1901.-1902., a gimnazija istom god. 1906. Zato su koprivnička djeca svoje školovanje redovito završila sa četvrtim razredom. Oni dječaci, koji su pošli u zanat ili trgovinu, morali su polaziti šegrtsku školu, dok je za druge dječake postojala "opetovnica", koju su polazile i djevojčice, da ne zaborave čitati, pisati i računati. Tko je htio nauke nastaviti u višoj školi, morao je poći u Zagreb ili Varaždin. Takvo je školovanje bilo spojeno sa znatnim troškovima za stan, hranu, odijela, obuću i za školske knjige. Zato je samo malen broj koprivničkih sinova mogao nastaviti nauke u gimnaziji, te su se i mnogi daroviti dječaci morali zadovoljiti s naobrazbom, koju im je pružila pučka škola.

Mene je moj otac 1. listopada 1883. odveo u Zagreb, gdje me je nastanio kod majke hrvatskog pjesnik dra Dragutina pl. Domjanića. Tamo je za moj stan i hranu plaćao mjesečno 15 forinti, što je u ono doba bila znatna svota. Zato dugujem veliku zahvalnost svojim roditeljima, koji su bili spremni, da sebi otkinu toliki novac, žrtvujući ga za moju naobrazbu.

Poput mene pošlo je u srednje škole još nekoliko Koprivničanaca, od kojih su danas na životu jošte samo Vatroslav Canjuga, Franjo Horvat i Đuro Koščak. Canjuga živi u Zagrebu kao umirovljeni profesor nautičke škole u Bakru. Franjo Horvat stanuje u Križevcima kao umirovljeni župnik iz Vrapča, Koščak je umirovljeni strojar grada Zagreba, gdje živi i sada.

Svi su ostali moji drugovi već pomrli. Tako je dr. Miroslav Židovec, sin koprivničkog učitelja, umro kao profesor u Karlovcu. Josip Antolković, sin postolara, umro je kao suplenta realne gimnazije u Bjelovaru. Dr. Aleksandar Vaić, sin trgovca, umro je u Zagrebu kao vijećnik stola sedmorice. Vilim Ivanek, sin opančara, umro je kao svećenik u Zagrebu. Antun Toljan, sin pekara, bio je sudac, a poginuo je u prvom svjetskom ratu. Teodor pl. Šašić, sin potpukovnika, nestao je u Erdelju kao časnik u prvom svjetskom ratu. Nikola Šubert, sin gradskog veterinarara, umro je u Zagrebu kao šumarski savjetnik. Ferica Šnajder, sin koprivničkog poštara, umro je kao poštanski činovnik u Koprivnici.

Mi smo koprivnički srednjoškolci međusobno živjeli u prijateljstvu i u srdačnom drugarstvu. Velike školske praznike, koji su tada bili u kolovozu i rujnu, upotrijebili smo za priredbu zabave u korist zaklade za osnutak medicinskog fakulteta na zagrebačkom sveučilištu. Kako je među nama bilo vrsnih pjevača sastavili smo - uz sudjelovanje naših vršnjakinja - mješoviti zbor, koji je uvježbao kapelnik Šestak. Osim zbornog bilo je i solo pjevanja uz pratnju glasovira. Redovito se izvodila također kakva komedija, koju je napisao i režirao učitelj Ester, a glumili smo mi đaci i naše koprivničke družice. Uvijek je nastupio i đачki tamburaški zbor.

Kako u ono vrijeme još nije u Koprivnici bilo razumijevanja za šport i turistiku, mi smo se đaci na ferijama zadovoljili kuglanjem, pjevanjem i tamburanjem. U jutro smo se sastajali na koprivničkom šetalištu, koje tada nije bilo tako veliko i lijepo, kakvo je sada. Dve do god. 1892. postojala su na tom šetalištu samo 2 drvoreda javora, i to sjeverni i zapadni. Tamo, gdje je sada srednji dio šetališta, nalazila se velika graba. To bijaše na toj strani ostatak velikih graba, koje su u 16. stoljeću iskopane oko cijele koprivničke tvrđe s namjerom da neprijatelju spriječe izravni udar na tvrđu. Kopanjem tih graba dobila se zemlja, kojom su podignuti nasipi i zemljane utvrde s unutarnje strane koprivničke tvrđe. Nekada je bila voda u te grabe uvedena prokopom iz potoka Koprivnice. Kako je s vodom dolazio i mulj, često je hrvatski sabor određivao, radnike, koji će ove grabe čistiti. To je prestalo god. 1768., kad je napuštena koprivnička tvrđa. Od onda se u grabama sve više množila nečistoća, koja je ljeti okuživala zrak. Smanjivala se i nekadašnja dubina tih graba, u kojima je sve manje bilo riba. Uz obale je porasla trstika, izuzev grabe kod šetališta, koju su donekle ipak štitali, jer je zimi služila kao sklizište za malen broj tadašnjih sklizača u Koprivnici.

Uz koprivničke srednjoškolce postojahu na šetalištu još dvije grupe. Jednu su grupu činile koprivničke gospođice, koje su većinom bile kćerke židovskih trgovaca, jer su obrtničke kćeri bile zaposlene kućnim poslovima. Drugu su grupu činili starci, koji su većinom bili umirovljenici. Među ovima se svojim ugledom i znanjem isticao umirovljeni podžupan Martin pl. Ožegović, koji je nekada bio i narodni zastupnik. Od drugih staraca neka budu spomenuti: Andrija pl. Zidarić, koji je grad Koprivnicu zastupao na hrvatskom saboru god. 1865 - 1867.; zatim nekadašnji gradski "čeonik" Janko Demetrović i umirovljeni gradski bilježnik Ivan Tkalec; te bivši trgovac Lopatni i bivši gradonačelnik Stjepan pl. Šašić, koji je bio umirovljeni graničarski potpukovnik. K njima bi gdjekada dolazio gradski župnik Josip Beruta, koji je četiri puta bio u Podra-

vini izabran za narodnoga zastupnika, pa je u hrvatskoj javnosti slovio kao uman govornik u hrvatskom saboru. Češće od Berute dolazio je na šetalište odvjetnik Viktor pl. Špišić, koji je opetovano bio gradonačelnik; Špišić je u Koprivnici bio za narodnoga zastupnika izabran sedam puta redomice (god. 1867., 1868., 1871., 1872., 1875., 1878. i 1881.). Svi su ovi starci bili rodoljubni Hrvati, koji su u politici pristajali uz biskupa Strossmayera. Zato u njihovo društvo nije zalazio još jedan starac, koga smo svako jutro našli na šetalištu. To bijaše Đuro Kovač, koji je nekada bio čohaški obrtnik. On je stekao nekoliko tisuća forinti, pa ih je uz lihvarske kamate posuđivao koprivničkim građanima. Kako je uz to bio mađaron, nisu ga Koprivničanci voljeli. Ipak je Kovač bio stalno biran za člana gradskoga zastupstva. On je naime prigodom izbora, koji se obavljao u tadašnjoj gradskoj vijećnici (bivšoj podžupanijskoj zgradi), stavio u svome dvorištu na pipu veliku bačvu vina, koje su priprostiji izbornici obilno pili i za Kovača glasovali. Opozicija se radi toga Kovaču osvetila tako, da je po noći zamazala lijepu Kovačevu prizemnu kuću, koja se nalazila tik same gradske vijećnice*. Kako je Kovač imao dovoljno vremena, nikada nije izostajao iz sjednice gradskoga zastupstva.

Koprivnički su građani uvijek bili rodoljubni Hrvati. Isprvice su pristajali uz Strossmayerovu "Narodnu stranku", glasujući kod svih saborskih izbora za njezinoga kandidata. Istom god. 1883. uhvatila je u Koprivnici korjena "Stranka prava", koju su počeli širiti bogati trgovac Samuel Steiner i ličanin Marko Došen, trgovački pomoćnik u dućanu Franje Kuševića. Oni su u Koprivnici god. 1884. sastavili građanski klub Stranke prava, koji je kandidaturu kod izbora za hrvatski sabor ponudio jastrebarskom odvjetniku dru Davidu Starčeviću. Izbor se obavljao 16. rujna 1884. u zgradi tadašnje koprivničke podžupanije, gdje je dvorište bilo puno izbornika i znatiželjnika. Među potonjima bijah i ja koji sam se veoma zanimao za uspjeh izbora, premda sam bio istom u 12. godini. Bio sam prisutan i Starčeviću dočeku na koprivničkom kolodvoru, gdje je svojom golemom pojavom i rodoljubnim govorom oduševio mnogobrojne građane. Starčević je kod izbora dobio 291 glas, a njegov protivnik dr. Stjepan Spevec samo 91 glas. Kako je Starčević bio za narodnoga zastupnika izabran također u Križu i Čabru, odrekao se koprivničkog mandata. Uslijed toga je 17. svibnja 1885. u Koprivnici došlo do naknadnog izbora, pa je za narodnoga zastupnika bio jednoglasno izabran Fran Pevalek, posjednik iz Novigrada Podravskoga, kao kandidat Stranke prava. Tada je već u Koprivnici stanovao umirovljeni kapetan Franjo Poljak, koji je imao težnju za mandatom narodnoga zastupnika. On je mislio to polučiti kao pristaša vladine Narodne stranke, koju je vodio ban Dragutin grof Khuen-Hedervary. Poljak je zaista u Koprivnici kandidirao kod izbora, koji je obavljen 15. lipnja 1887., ali je dobio samo 150 glasova, dok su 222 pravaška izbornika glasovala za baruna Jurja Rukavinu, kandidata Stranke prava. Pripadom spominjem, da je kapetan Poljak bio osobno čestit čovjek, koji je tada besplatno vršio službu gradonačelnika u Koprivnici.

Na ferije god. 1885. doživio sam prvi "orkan". Nad Koprivnicom je naime 8. rujna prohujala silna oluja, koja je gradu i građanima nanijela goleme štete. Žestok je vjetar lomio voćke i čupao drveće, a razarao krovove na kućama i gospodarskim zgradama. Orkan je na zvoniku župne crkve raskrio krov, a na zvoniku franjevačke crkve svinuo je željezni križ. Iza orkana slijedila je krupna tuča, koja je satrla kukuruzu, heljdu i proso na poljima, a grožđe u vinogradima i povrće u vrtovima. Na koncu je pala jaka kiša, kao da se prolomio oblak. Dugo su još koprivnički građani spominjali ovu pretrpljenu nesreću.

Koprivničanci su bili ponosni, kada su im žitelji susjednih mjesta govorili, kako Koprivnica ima umnoga i rodoljubnoga župnika Josipa Berutu. Naprotiv ih bijaše stid, što je njihova župna crkva zapuštena i više slična magazinu, nego li pravoj crkvi. Uzalud je Beruta god. 1886. nagovarao gradsko zastupstvo, da kao kolator koprivničke župe pristupi gradnji nove župne crkve. Većina je zastupnika bila protiv takova troška, pa je tvrdila, da će još dugo moći poslužiti stara crkva, ako se temeljito popravi. Rasprave se o tome pitanju otegnuše sve do god. 1890. Međutim je župna crkva dalje propadala, pa se sve jasnije opažalo, da je uslijed lošega krova istrunuo i crkveni strop. Konačno je došlo do toga, da je hrvatska vlada odredila, neka se župna crkva zatvori, jer je uslijed njezine trošnosti prijetila pogibelj narodu u crkvi. Mjesto u župnoj crkvi služile su se župne i školske mise u franjevačkoj crkvi. Sad je gradsko zastupstvo bilo prisiljeno pristupiti popravku župne crkve. U međuvremenu je 3. lipnja 1891. umro župnik Beruta. Njega je naslijedio Antun Kovačić, koji je god. 1892. dočekaio obnovu župne crkve (troškom od 18.000 forinti).

Sličnim su otezanjem gradski zastupnici u Koprivnici postupali kod izgradnje nove pučke škole. Stara jednokatnica, u kojoj se pučka škola nalazila još od 12. listopada 1857., postala je vremenom pretijesna za velik broj učenika. Kad je god. 1889. bila otvorena paralelka za prvi razred, smjestili su iz nužde četvrti dječjački razred u "staru gradsku bolnicu", koja se nalazila tik župnoga dvora. To se protivilo higijenskim propisima, jer je ta drvena zgrada bila smrdljiva od nečistoće, a uz to već i posve trula. Gradsko je zastupstvo god. 1890. zaključilo, da će posjeći jedan dio starog drvoreda na šetalištu, gdje će graditi novu školsku zgradu. Od toga je gradsko zastupstvo odvratio kotarski predstojnik Koloman pl. Matačić, koji je 14. ožujka 1891. bio imenovan vladinim povjerenikom za grad Koprivnicu. Matačić je 13 od 24 gradskih zastupnika sklonuo, da ne sijeku drvored javora na šetalištu, već da novu školu grade na zapadnom dijelu Zvonimirova trga. Ondje su god. 1891. porušili 2 prizemne kuće, te su troškom od 72.000 forinti podigli prostranu i lijepu jednokatnicu za pučku školu. Gradnja je dovršena 20. listopada 1892., kad je župnik Antun Kovačić blagoslovio "novu školu". Matačić je nato "staroj školi" dogradio - troškom od 32000 forinti - novu jednokatnicu, pa je tako stvorio dovoljne prostorije za urede gradskog poglavarstva.

Koprivnički su liječnici savjetovali, da se iz higijenskih razloga zasipaju grabe, koje su bile u 16. stoljeću iskopane oko koprivničke tvrđe. Potrebna zemlja za tu svrhu dobit će se rušenjem tvrđavnih nasipa. Isto su - iz estetskih razloga - tražili ugledniji koprivnički građani. I zaista je gradski senator Adolf pl. Špišić (brat odvjetnika Viktora pl. Špišića) god. 1863. sklonuo gradsko zastupstvo, da započne s tim radom. Tada je zatrpana graba, koja se nalazila tamo, gdje je sada zgrada realne gimnazije i nešto južnije od nje. To je učinjeno zato, da se proširi tadašnji "Banski trg" (današnji "Radićev trg"), na kojemu je uređeno sajmište za konje i goveda. S razvažanjem zemlje bijahu spojeni znatni troškovi, protiv čega ustadoše mnogi građani. Oni su osujetili daljnje zasipavanje graba sve do god. 1877., kada je zasipana graba na zapadnoj strani bivše tvrđe. Tamo su nestali prijašnji zemljani nasipi, te se dobio izravan pogled s Banskoga trga na tzv. Nutarnji grad. Matačić je sklonuo većinu gradskih zastupnika na zatrpavanje grabe kod šetališta. U tu je svrhu god. 1891. i 1892. porušen nasip između te grabe i župne crkve. (Pripadom spominjem, da se dotle na kor župne crkve ulazilo s nasipa, odakle je bio također ulaz u župni ured). Time je i sa sjeverozapadne strane otvoren izravan pogled na župnu crkvu i na Nutarnji grad. Podjedno se na tlu bivše grabe i nasipa dobilo prostrano zemljište, na kojemu je gradski vrtlar Dragutin Ruhl uredio krasan perivoj, a šetalište se znatno proširilo. Svojom je vanjštinom "stara gradska bolnica", u kojoj su bili smješteni gradski ubogari i školski podvornici, nagrdivala svoj okoliš. Kako je god. 1892. bilo gradsko šetalište prošireno sve do same te zgrade, došao je konac njezina opstanka. Gradsko je zastupstvo god. 1893. zaključilo, da se ova ružna zgrada ima porušiti, a ubogari smjestiti u novu "ubožnicu", koja je sagrađena kraj gradske bolnice. Uz bolnicu, koja je podignuta god. 1873., sagrađena je god. 1891. i nova kapela sv. Florijana. Stara je naime kapela sv. Florijana stajala na tzv. Florijanskom trgu, ali je radi svoje trošnosti bila god. 1885. zatvorena, a god. 1891. i porušena.

U Koprivnici je god. 1874. osnovano Vatrogasno društvo, koje je kasnije osnovalo i svoju glazbu. Kako su glazbari bili sami obrtnici, slabo je glazba napredovala, a svirala je samo prigodice i to uvijek iste koračnice. Bolje prilike nastupiše god. 1892., kad je Matačić za gradske i kotarske dnevničare namjestio nekoliko ljudi, koji su prije služili kod vojne glazbe. Matačić je usred perivoja postavio ukusan glazbeni paviljon, u kojemu je "gradska glazba" svirala svake nedjelje i za blagdana. Time je otpala dotadašnja rugalica, da Koprivničancima na šetalištu svira "žablja muzika", jer je graba bila puna nebrojenih žaba, koje su navečer i po noći izvodile svoje - nimalo lijepe i ugodne - melodije.

* Gradska vijećnica bila je tamo gdje je danas (Kotarska oblast) Kotar NO., a Kovačeva kuća bila je današnja kuća dra Trstenjaka. Ovu bilješku je zapisao Leander Brozović 1946. godine priređujući tekst za tisak, a dopunjujem je slijedećim: Gradska vijećnica se u drugoj polovici 19. stoljeća, do 1892. godine (kada je srušena), nalazila u Nemčićevoj ulici, a na istom je mjestu 1900. godine sagrađena zgrada kotarske oblasti. Danas je to zgrada Koprivničko-križevačke županije.